

VESPER SKYDDAR

Myndigheter, företag och personer

Vad gör de
och var
finns de?

Hur ser
hotet ut?

Hur fungerar
insiders,
vilka är de?

Hur skyddar
vi oss?

Kunskap är makt – så motverkas insiders

Organiserad brottslighet idag – en komplex hotbild

- Utveckling från MC-gäng till maffialiknande strukturer och gatugäng
- Ökat antal aktörer kopplade till organiserad brottslighet – flyktiga lojaliteter på gatunivå
- Ökad strategisk förmåga i de övre skikten av nätverken
- Systemhotande

Organiserad brottslighet finns där pengarna finns

- Drygt 30 % av aktörerna aktiva inom organiserad brottslighet har haft bolagsengagemang
- Ca 35 000 personer har suttit i bolagsstyrelser med en aktör ur den organiserade brottsligheten
- 12% av den organiserade brottsligheten har haft sysselsättning inom samhällskritiska yrken
- Den kriminella ekonomin omfattar minst 150 miljarder kr per år

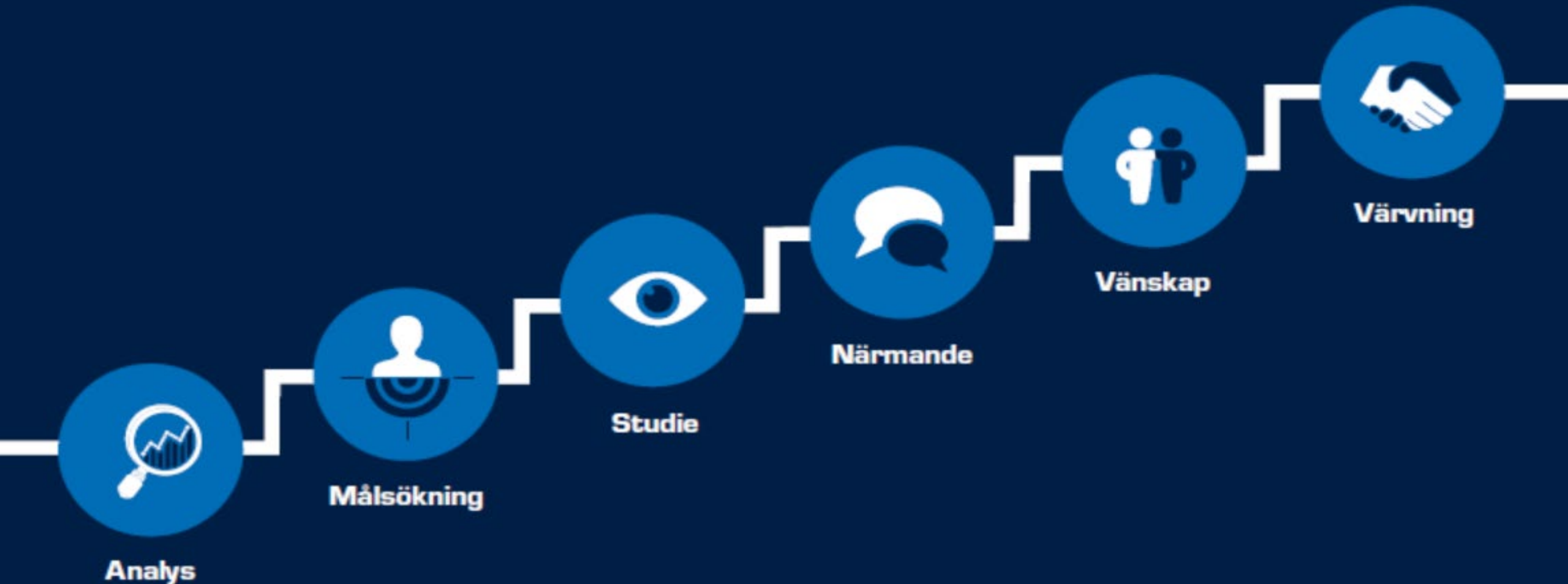

Nyckelförmågor

- Rekrytera insiders för att komma åt information, beslut och pengar
- Etablera band mellan den legala sfären och den illegala
- Nyttja lagstiftning och tillitsbaserade system inom offentlig sektor
- Flexibilitet - förskjutning av traditionell ekonomisk brottslighet till bedrägerier genom t. ex. vishing, phishing
- Fjärrstyra kriminaliteten och investera brottsvinster utomlands

Så värvas en insider – personbaserad inhämtning

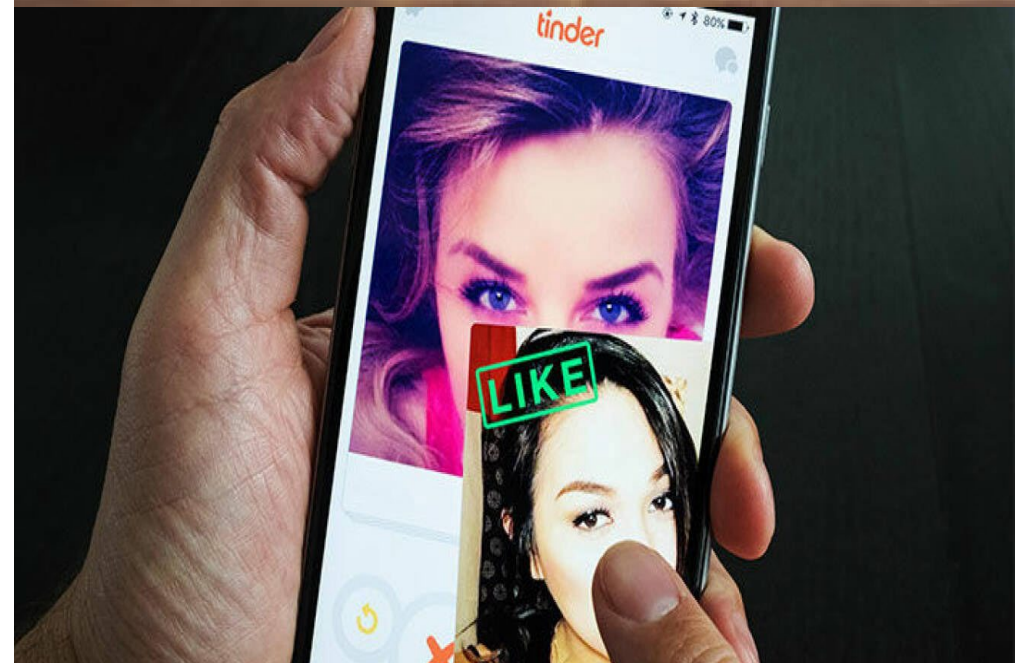
Vilka är de och var gör de?

Fyra typer av insiders:

- Manipulerade
- Upparbetade
- Affärsmässiga
- Placerade

Vad gör de?

- Underlättar logistik
- Skapar legitima fasader
- Fattar gynnsamma beslut och tillstånd
- Bryter mot tystnadsplikten och förmedlar information

Hur avslöjas en insider?

- Insidern blir oförsiktig, pratar bredvid mun eller utmärker sig så att andra reagerar
- Insidern blir avslöjad av sitt nätverk
- Arbetsgivaren har ett bra säkerhetsarbete och säkerhetsmedvetet ledarskap

Men ännu hellre – hur förebygger vi insiders?

- Vad i din verksamhet är skyddsvärt? Har alla tillgång till all information?
- Vem på ditt jobb har “huvudnyckeln”? Vem har tillgång till alla register? Vet när leveranserna kommer?
- Hur genomförs rekryteringarna? Bakgrundskontroller och säkerhetsprövningsintervjuer?
- Utbildas medarbetare och chefer – vad ska man vara uppmärksam på?
- Finns ett ledarskap som främjar goda relationer?

Alla har vi sårbarheter...

Insider exempel 1

- Inköpare, privat sektor
- Access till avtals-, anbuds- och upphandlingsförfaranden
- Målsökt och uppvaktad av leverantör, deltar på fester
- Får köpa produkter förmånligt till sin bostad
- Överlämning av upphandlingsinformation mot ersättning och "kick-back" på avtalsvärdet
- Ingen väg tillbaka, lämnar även ut kollegors upphandlingsinfo

Möjliga preventiva, skyddande åtgärder:

- Utbildning i säkerhetsmedvetenhet, risker och lagstiftning avseende jäv, mutor och rutiner
- Upphandlingssystem. Loggning/begränsning av informationsaccess
- Reaktion vid avvikelser och anbud strax under konkurrenterna
- Ledarskap – närmaste chefs roll viktig

Insider exempel 2

- Handläggare, försäkringsbolag
- Tillgång till företags- och kundinformation, tillgångar och försäkringshändelser samt försäkringsutbetalningar
- Nyttjat och köpt kokain vid enstaka tillfällen vid fester
- Målsökt, kontaktad och uppmanad att lämna ut information mot hot om att bli avslöjad
- Påtvingad skadehandläggning till för högt försäkringsvärde

Möjliga preventiva, skyddande åtgärder:

- Slumpvisa, obligatoriska drogtester och beredskap för testning
- Utbildning i säkerhetsmedvetenhet, scenarioövningar
- Aktiv loggning/begränsning av informationstillgång
- Ledarskap – närmaste chefs roll viktig
- Incidenthanteringsplan och snabb respons vid misstänkt insideraktivitet

TACK

2024-09-26

